

[Mose Hansen.]

at bevare et frit, uafhængigt landbrug i forhold til staten. De gennemførte love har efter vor opfattelse på mange områder bragt landbruget i et stærkt afhængighedsforhold til lovgivningsmagten, regeringen og store stærke organisationer uden for denne sal, uden at dette har bragt landbruget den indkomstlighed med andre befolkningsgrupper, som var stillet i udsigt af regeringen.

Ved første behandling af det af venstre fremsatte forslag til folketingsbeslutning om undersøgelse af landbrugets erhvervsøkonomiske forhold gav jeg på mit partis vegne tilslutning, idet det indeholdt forslag om en tilbundsgående undersøgelse af landbrugets erhvervsøkonomiske forhold, både af den kortsigtede øjeblikkelige hjælp og af de foranstaltninger, der burde bringes i anvendelse for at tilpasse landbruget samfundsøkonomien set ud fra et langtidssynspunkt.

Venstres ordfører, det ærede medlem hr. Jens Chr. Christensen, var i sin fremsættelse inde på de forhold, man ønskede undersøgt og taget op til drøftelse. Mange af de nævnte forhold lægger vi i mit parti stor vægt på, idet vi er af den opfattelse, at ændringer på disse områder vil medvirke til, at landbruget kan klare sig uden hjælp fra staten.

Den enstemmige og velvillige beslutning om nedsættelse af et udvalg, som skulle udarbejde kommissorium for et arbejdsudvalg, blev i mange landbrugshjem taget som et godt varsel. Skuffelsen er stor, efter at udvalgsarbejdet nu er afsluttet på den måde, det er. Landbrugets håb om, at der ud af udvalgsarbejdet ville komme resultater, der kunne bevirke en forbedring af landbrugets økonomiske stilling under helhedsløsningen, må nu anses for afvist af udvalgets flertal. Det må dybt beklages, og konsekvensen deraf kan let komme til at skade den samfundsøkonomiske balance i fremtiden, idet der ikke må ændres i lovene inden for de kommende to år, for hvilke de gælder.

Udvalget har delt sig i et flertal, socialdemokratiet, det radikale venstre og socialistisk folkeparti, og et mindretal bestående af venstres og det konservative folkepartis medlemmer. Der foreligger herefter 2 for-

slag til arbejdsgrundlag for det fremtidige arbejde.

På mit partis vegne kan jeg give tilslutning til mindretallets formulering af arbejdsgrundlaget, da den falder sammen med vore ønsker om undersøgelse af og forbedring af landbrugets indkomstforhold, såvel de kortsigtede, hurtigtvirkende som de langsigtede foranstaltninger, herunder indgående undersøgelser af landbrugets omkostningsniveau samt de mange andre problemer, der samler sig om landbrugets tilpasning som et frit erhverv i samfundsøkonomien. Desuden skal udvalget undersøge landbrugets produktions- og driftsformer, den tekniske og strukturelle tilpasning, der er nødvendig for genskabelse af landbrugets rentabilitet, sammen med undersøgelsen af de afsætningsmæssige forhold for landbrugsproduktionen. Vi kan altså tiltræde mindretallets udtalelse og forslag. Men det af udvalgsflertallet stillede ændringsforslag, der, hvis det vedtages, betyder en ændring af forslaget oprindelige tekst, kan vi ikke give vor tilslutning. Vi håber imidlertid, at det — som anført af det ærede medlem hr. Carl Petersen — dog vil lykkes arbejdsudvalget at gennemføre en undersøgelse, der kan føre til en ordening, som kan give landbruget et ståsted i fremtiden.

Det ærede medlem hr. Aage Fogh gav en lang redegørelse for landbrugets regnskabsresultater. Jeg skal ikke indlade mig i nogen diskussion om landbrugets regnskabsføring og regnskabsresultater. Mange uden for og i denne sal forstår efter min mening ikke helt, hvorledes landbrugets regnskabsresultater fremkommer, hvorledes de opgøres. Det ærede medlems definition af røgttere og fodermestre er måske rigtig i visse tilfælde, men jeg har oplevet adskillige tilfælde, hvor den ikke er rigtig. Vi har jo inden for landbruget også set folk med stor, udmærket og dybtgående uddannelse, der ikke har formået at holde økonomien i orden; det viser sig ofte ude i det praktiske liv.

Hvad angår de mange tal, som det ærede medlem drog frem vedrørende familiens arbejdsfortjeneste, vil jeg gerne sige, at så vidt jeg husker — jeg har ikke tallene ved hånden — var det helt andre tal, det økonomiske råds formandskab kom til med